

Haberler > Yazarlar > Cansu Çamlıbel > Halkbank'a olası cezanın hayalet unsuru jeopolitik

Cansu Çamlıbel

Halkbank'a olası cezanın hayalet unsuru jeopolitik

18 Mayıs 2018

New York Güney Bölge Federal Mahkemesi 'Zarrab davası' olarak başlayan 'Atilla davası' olarak nihayetlenen ABD'nin İran'a yönelik yaptırımlarının Türkiye'de 9 kişi tarafından ve Halkbank üzerinden delindiği iddiasına ilişkin yargılama sürecini önceki gün tamamladı.

Savcılık makamıyla anlaşarak sanık koltuğundan tanık koltuğuna transfer olan İran asıllı işadamı Reza Zarrab'ın normal şartlarda neredeyse bir asıra denk gelen cezadan ne kadar hafif sıyrıldığını henüz bilmiyoruz. Ancak mahkemenin yargıcı Richard Berman ceza duruşmasında eski Halkbank Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Hakan Atilla için 32 ay mahkumiyet kararı verdi. Bugüne kadar içerde geçirdiği 14 ay ve iyi hal indirimi hesaba katılınca Atilla kabaca 15 kadar hapis yatacak.

Berman kararını açıklarken Hakan Atilla'nın bir bürokrat olarak amirlerinin talimatlarını çoğu kez itirazlarını dile getirerek ve gönülsüz uygulamış olduğunu teslim etti. Savcılığın 'Atilla yaptırım delme

şemasının baş mimarlarından biriydi' tezini de tamamen çürüttü. Atilla'nın bu işlerden kişisel çıkar elde etmemiş olması ve örnek bir vatandaş profili çizmesi ceza süresinin düşük çıkmasında etkili oldu.

Berman, her türlü alavere dalavereyi çevirmekte pek maharetli olan ve bu nedenle de kendisiyle neredeyse gurur duyan, sistemin asıl beyni Reza Zarrab dururken Atilla gibi dürüst bir bürokratin uzun yıllar hapis yatmasının Amerikan adaletini ahlaki sorgulamaların hedefi haline getirebileceğini fark etmiş olmalı. Ancak jürinin kendisini 6 iddianın 5'inden suçlu bulduğu bir mahkeme sürecinde yargıç Berman'ın Hakan Atilla'yı hiç ceza vermeden özgürlüğüne kavuşturmasını zaten kimse beklemiyordu. Yapılan resmi açıklamalar ne yönde olursa olsun aslında Ankara da beklemiyordu. Hatta duyularım Atilla kararının Türk tarafında temkinli bir rahatlama yarattığı yönünde.

Atilla'ya nispeten düşük bir ceza çıkmış olması, ABD Hazine Bakanlığı Yabancı Varlıkların Kontrolü Ofisi'nin (OFAC) Halkbank'a yaptırım delmekten ceza vermesini engelleyecek bir durum değil. Atilla hiç ceza almasaydı dahi OFAC sadece Zarrab'ın itirafları üzerinden bile Halkbank'a ceza sürecinin altyapısını hazırlayabilirdi. Zira Zarrab sanık iken, bakanlara rüşvet vererek Halkbank üzerinden İran yaptırımlarını deldiğini bizzat kabul etti.

Dolayısıyla bugün Ankara açısından konu Halkbank'a ceza çıkıp çıkmayacağı değil ne kadarlık bir ceza kesileceğidir. Washington'da kimse OFAC'ın Türkiye'de 24 Haziran seçimleri öncesinde Halkbank kararını açıklamasını beklemiyor. Amerikan Dışişleri, Hazine Bakanlığı'na Türkiye'de seçim sürecine etkisi olabilecek bu kararın ötelenmesi yönünde telkinde bulunuyor. Türkiye'de kaygı veren seviyelere ulaşan dolar kurunun da Washington'da çok yakından izlendiğini not etmek lazım.

Henüz net olmasa da Ankara'nın Halkbank'a kesilebilecek ceza konusunda pazarlıkla uzlaşmaya gidebileceği yönünde işaretler olduğu anlaşılıyor. Amerikalı diplomatlar, Ankara'nın ödeyebileceği rakamı anlamak için çeşitli kanallardan nabız yoklamaya başlamış bile. Nihayetinde OFAC masasındaki yaptırımları ABD'nin ulusal çıkarlarına uygun bir biçimde uygulayan bir devlet kurumu. Bugün Washington'da Erdoğan hükümetinin politikalarına yönelik tepki olsa da stratejik düşünen kimse Türkiye'nin tamamen kaybedilmesinden yana değil.

Türk-Amerikan ilişkilerinde daima geçerli akçe olan jeopolitik, ABD açısından Ankara ile olası Halkbank pazarlığının hayalet unsuru olacaktır.

New York'taki davayı başından beri siyasi bir dava olarak gören Ankara'nın Hakan Atilla'ya kesilen cezayı eleştirmesi, hatta kararın meşruiyetini reddetmesi Amerikalılar açısından şaşırtıcı değil. Son yıllarda Türkiye ile ilişkisini neredeyse tamamen 'al-ver ilişkisi' olarak götüren Amerikan diplomasisi bu açıklamalara çok da takılmamayı öğrenmiş durumda.

Ancak Amerikan milliyetçiliğini kendi döneminin alameti farikası olarak ilan edilen Başkan Trump'ın Türk yetkililerin ABD'yi darbe girişimi ve terörizmle ilişkilendiren açıklamalarda bulunmasından duyduğu rahatsızlığı telefon görüşmelerinde çeşitli vesilelerle Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın gündemine getirdiğini biliyoruz. Başbakan Yardımcısı ve Hükümet Sözcüsü Bekir Bozdağ'ın önceki gün Atilla kararına yaptığı açıklama şöyleydi; 'Adil bir yargılama yok, bağımsız bir mahkeme yok, tarafsız bir hakim ve savcı yok. Ama ortada CIA, FBI, FETÖ, ABD yargısı eliyle senaryolaştırılmış ve sahnelenmiş bir oyun var.' Beyaz Saray'da birilerinin bu açıklamayı da Trump'ın önüne koyacağını tahmin edebiliriz.

Tüm bunların ötesinde Ankara'da infial yaratan İsrail'deki ABD büyükelçiliğinin Kudüs'e taşınması kararının müsebbibi bizzat Başkan Trump'ın kendisi. Bugüne kadar Türk-Amerikan ilişkilerindeki bütün strese rağmen kişisel ilişkilerini pragmatik bir olumlu çerçeve içinde götürmeyi başaran Erdoğan ve Trump arasındaki ideolojik uçurumların yeni dönemde daha görünür hale gelmesi pekala mümkün. Bir de tabii Trump'ın gözbebeği yeni Dışişleri Bakanı Pompeo, Türkiye konusundaki rengini henüz belli etmiş değil.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#) [Twitter](#) [RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.